

Poučení novgorodského biskupa Lukáše Židaty

„Bratři, toto přikázání v první řadě jsme povinni všichni křesťané dodržovat: Věřit v jednoho Boha, v Trojici oslaveného, v Otce i Syna i Ducha svatého, jak nás svatí apoštolové učili a otcové utvrdili (víru v jednoho Boha do konce).

Věřte ve vzkříšení a život věčný a věčná muka pro hříšníky. Nebudte líní chodit do kostela na jitřní, na liturgii i na večerní. V komůrce, kde se chystáte spát, se klaněte Bohu, a pak teprve ulehnete. V kostele pak stůjte s bázní boží, nemluvte, nepřemítejte, ale modlete se k Bohu celým srdcem a Bůh vám odpustí hříchy. Lásku mějte ke všem lidem, zvláště k bratřím. Vaše řeč ať je v souladu se srdcem. Jinému jámu nekopejte, aby vás samotný Bůh do horší nevrhnul. Buďte pravdomluvní, abyste nebyli souzeni, pravdy a zákona božího se držte, aby vás Bůh připojil ke svým svatým. Snášejte se bratr s bratrem i s každým člověkem a neoplácejte zlo zlem. Druh druhu chvalte, aby i vás Bůh pochválil. Nepřete se, abyste nebyli nazváni syny ďáblových, ale buďte pokorní a budete nazváni syny božími. Neodsuzujte bratra ani řečí ani myšlenkou; pamatujte na své hříchy a Bůh vám odpustí. Smilujte se nad ubohými a vězni, k sirotkům buďte milostivi.

Vělice milosrdný je ten, kdo svým blízkým pomáhá v utrpení. Smýšlení světské není pro vás vhodné, ani mluvit necudně, ani se na kohokoli hněvat. Nikomu se neposmívejte, a když přijdou nesnáze, spoléhejte se na Boha. Mějte odvalu, ale chraňte se pýchy a jiných špatností. Pamatujte, že zítra již z vás zbyde jen smrad, hnůj a pokrm pro červy. Buďte pokorní, mírní, poslušní a plňte boží přikázání, neboť v pyšných srdcích přebývá ďábel a boží slovo do nich nemůže vejít. Mějte

v úctě starého člověka i své rodiče; nezaklínejte se božím jménem a nikoho nezaklínejte ani neproklínejte. Sudte spravedlivě, mzdu nežádejte, ani lichvou se nezabývejte. Boha se bojte a knižete ctěte. Služte v první řadě Bohu, uctívejte ho z celého srdce, neboť jste v první řadě služebníci boží. Kněze božího mějte v úctě. Nezapíjejte, nekradte, nelžete, ani lži neposlouchejte, nezávidte, nepomlouvejte, nesmilněte (ani s otrokyní ani s kýmkoliv jiným), pijte s mírou, a ne do opilosti. Nehněvejte se, ani nebudte unáhlení; s plačícími plačte, s radujícími se radujte. Nečistě nejzte, sváteční dni ctěte. Bůh ať je se všemi vámi. Amen.¹⁰⁴

¹⁰⁴ Překlad podle Beketovského rukopisu, vyd. S. Bugoslavskij: Poučení episkopa Luky Židaty. St. Petěrburg 1913.